

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Recăsătorirea preoților văduvi.

**Cuvântare rostită în congresul preoților
văduvi de as. cons. Dr. Seb. Stanca**

„A povesti lucruri minunate este datoria oamenilor învățați, a îndulci cu vorbe auzurile ascultătorilor este datoria ritorilor, a descoperi taine noi și peste fire este datoria celor desăvârșiți întru bunătăți, a porunci este datoria făuritorilor de legi și cărmuitorilor luminați, iar slugilor smerite ale lui D-zeu este datoria să preamărească pe Domnul și lucrurile mânilor lui cu cuvântul și cu fapta“.

Asa grăește unul dintre cei mai luminați arhieri ai vremilor trecute, mitropolitul Antim Ivireanul întruna din cuvântările sale.

Și cuvintele bunului arhieru dau o îndrumare limpede, din care se desprind îndatoririle fiecărui îndrumător al societății omenesti. Conlucrarea tuturor factorilor cu atribuții de responsabilitate trebuie să fie o conlucrare armonică, având toți aceiași țintă: propășirea bine-lui obstesc. Și tot același cuvântător precizează în câteva cuvinte mult grăitoare mai ales datoria preotului, a slujitorului smerit al lui, D-zeu, care datorie este „să preamărească pe D-nul și lucrurile mânilor lui cu cuvântul și cu fapta“.

La acest prilej deci am ținut de potrivite cuvintele înțeleptului mitropolit Antim Ivircanul, pentru faptul că ele constituie încă una din multele motive cari justifică adunarea D-voastră de astăzi.

E un adevăr incontestat că preotul nu-și va putea plini chemarea de a preamări pe D-zeu și lucrul mânilor lui numai atunci când va împreuna în acest act de preamărire și cuvântul și fapta.

Și aci zace cea mai mare greutate pentru oricare, preot, dar mai ales pentru voi preoții

văduvi, cari sunteți nevoiți să îndurați una din sortile cele mai amare ale rosturilor societății omenesti.

Cuvântul vostru totdeauna este judecat cu cumpăna unei măsuri relative, tâlcul acestui cuvânt este totdeauna în funcție de faptele voastre. Iar faptele voastre, ale preoților văduvi, nici când nu cad, în fața opiniei publice, pe cumpăna judecății obiective, ci pașii voștri, lucrurile voastre, faptele voastre sunt pururea adumbrite de presupuneri dosnice, de neîncredere și răstălmăciri lipsite de sinceritatea unei judecăți drepte din partea opiniei publice.

Vieța voastră în cadrele rosturilor sociale fie cât de nevinovată, fie cât de candidă și curată întâmpină pururea zimbete mult grăitoare de neîncredere, iar moralitatea voastră fie cât de neprihănită opinia publică o îmbracă totdeauna în haina unui fariseism bine deghisat, purtat în dosul vostru din gură în gură cu multe bănueli ascunse.

Abstrăgând dela mizeriile de natură materială, cu cari se luptă situația voastră de păstori ai turmei cuvântătoare, aspectul situației voastre morale, care vine în considerație la locul cel dintâi, se prezintă în condiții umiltoare.

Și tocmai în zilele acestea de decadentă morală generală e nevoia cea mai mare ca preotul să stea în fruntea turmei sale ca o lumină fără prihană, după cuvântul scripturii.

„Asa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească și ei pe Tatăl cel din ceruri“.

Priviți în largul hotarilor acestui pământ binecuvântat de D-zeu. Vărsată este ca apa mării pe pământ închinarea idolească la toate lucrurile netrebnice lumești. Zidirea lui D-zeu este robită astăzi de duhul destrămării, clocotul pațimilor n'are nici o clipă de odihnă. stricăciunea moravurilor a infectat sufletul mulțimei, iubirea de aproapei, focul idealismului, altru-

ismul, credința în D-zeu și toate virtuțile morale ale evangheliei lui Hristos, sunt astăzi utopii, cari rățăcesc surghiunite din loc în loc fără ca să-și poată afla adăpost statornic în sufletul oamenilor; lăcomia și truda după bunurile vremelnice a pecetluit cu întunec acest suflet.

Acest spirit al decadentei care dominează astăzi în cercuri largi în aproape toate păturile societății omenesti își răsîrânge concepțiile sale bolnave și asupra preotului văduv.

Așa e firea vremii și aceasta are nevoie să se repercuteze pretutindena fără să știe, nici să voiască, a face discernământul între ce e bun și ce e rău.

Pus în cumpăna acestei concepții bolnave preotul care în rândul oamenilor are o chemare atât de serioasă, iată-l ajuns obiect de glumă și răs. Și el știe toate acestea și îndură și suferă și încetul cu încetul pierde curajul a-și mai îndeplini cu aceeași râvnă misiunea lui cea sfântă, căci știindu-se bănuț de oameni, când sufletul lui este curat, neîntinat, va ajunge să vadă că în zadar propovăduiește cuvântul Domnului, când ei au ajuns aproape să se incredințeze că el trăește acasă, în sat, altfel de cum spune în predicele sale din biserică, că în fața sfântului altar le vorbește în contra concubinajului, adulterului, când el însuși este bănuț de concubinaj, când el însuși este bănuț că săvârșește adulterul.

Și oamenii ajung să nu mai aibă încredere în el și îl socotesc un fățarnic, care face, trăește altfel de cum le spune. Și sârmanul preot nevinovat, știe toate câte se șoptesc, câte se spun și-l doare cumplit și această nouă durere sufletească se adaugă pe lângă celelalte dureri, pe lângă celelalte suferinți.

Vieța pentru el, nu este decât un chin și nu află nici o cale mântuitoare din aceste rândueli nesăbuite ale societății omenesti.

Iată pentru ce vieța preotului văduv în zilele de astăzi e mai grea ca ori și când. Iar rezervele opiniei publice în astfel de situație îi zădărnicesc orice activitate pentru că orice cuvânt și orice faptă a preotului văduv se isbește totdeauna de bănuțala nesincerității.

Este deci deplin justificată acțiunea preoției văduvite de a-și reclama îndreptățirea pentru recăsătorire. Cuibul spulberat de mâna nemiloasă a sorții își cere imperativ refacerea, pentru ca pe de o parte copiii rămași fără mamă să-și poată recăștiga o ocrotitoare binevoitoare

re, iar pe de altă parte căminul familiar al preotului să poată sta ca pildă de onestitate, moralitate, cinste și virtute creștinească în mijlocul poporului dela sate.

Este adevărat că recăsătoririi preoților se opun canoane și legi, dar pentru ea militează marea lege a naturii și toată legea pozitivă. De aici vine împărecherea. Deoparte stă legea naturală pusă de Dumnezeu în om și legea pozitivă a Vechiului și Noului Testament, iară de alta stau o parte din sîintele canoane și o tradiție care, nu arareori, și-a avut excepțiunile sale.

Recăsătoririi preoților se opun precis: canoanul al 6-lea al Sinodului Trulan; se opun, apoi, mai mult sau mai puțin, can. 3 Trulan, — can. 25, 17 și 18 Apostolic, — 24 și 27 ale Sft. Vasile și can. I. al Sinodului din Neocezarea.

În cursul vremii s'au făcut însă și abateri și excepțiuni:

Leon Filosoful, prin novela 90, oprește recăsătorirea, neprevăzând însă că, printr'o ironie a întâmplării, a fost nevoit mai apoi să ceară dela patriarhul Nicolae I Misticul, ca să-i încuviințeze lui a 4-a căsătorie, oprită de canoane și novelele lui, încuviințare, pe care acest patriarh nedându-i-o, ceeace a adus doborîrea lui, a trebuit să o ceară și i s'a dat de ctăre papa Sergiu III".

Aceste și alte multe considerații de această natură dovedesc mai presus de orice îndoială că ascetismul preoților este o încătușare iscodită de mintea omenească robită de anumite interese meschine, este o rămășiță ruginită a vremilor radical schimbate, care se isbește de toată legea și rânduiala înțeleaptă a naturii.

Dar se isbește și de rânduelile dictate de Sf. Scriptură, temeiul principal al vieții noastre creștine. Sofistăria care caută sprijin în Sf. Scriptură pentru oprirea recăsătoririi dă greș, deoarece mărturii pozitive cari să o oprească în această carte sfântă nu vei găsi. Dimpotrivă să ne aducem aminte că șapte secole din timpurile primare Sf. Biserică nu a oprit această recăsătorire a preoților, dar — ce-i mai mult, — se dau cazuri de Episcopi recăsătoriți cărorora nimeni nu le-a negat darul și exercitarea competențelor legate de acest dar duhovnicesc.

Cumpănind deci problema aceasta din toate punctele de vedere noi cei de astăzi nu vedem nici o pedecă serioasă care ar avea temei just de a zădărnici pe mai departe un postulat îndreptă-

țit al preoției văduvite. Forurile noastre superioare bisericesti le este deschisă calea fără nici un prejudiciu ca să tămăduiască o rană veche și dureroasă, deslegând pe preoții văduvi de un jug pe care 'l sufer astăzi cu prea multe jertfe și prea multă resignare.

Prin recăsătorirea acestei preoțimi s'ar delătura una din principalele nevoi, cari o împedecă de ași împlini datorințele de adevărați păstori ai turmei cuvântătoare și s'ar putea pune cu trup și suflet în slujba evangheliei lui Hristos, după cuvântul de mai sus al fericitului metropolit Antim Ivireanul, de a preamări pe D-nul și lucrurile mâinilor lui cu cuvântul și cu fapta.

În speranța că acțiunea pornită de D-voastră și conclusele serioase și bine motivate cari se vor aduce în acest congres al D-voastră, vor avea răsunetul dorit de noi toți la locurile competente pentru soluționarea grabnică și definitivă a acestei probleme, declar congresul preoției văduvite deschis.

Organisarea tinerimei

Model de statute pentru înființarea de case culturale pe sate. Indemnăm pe preoții noștri ale utiliza și a înființa astfel de case culturale organizându-le conform acestor statute.

Se înființează în comuna . . . . . o societate cu numele „Casa Culturală“.

§. 2. — Scopul casei culturale este ridicarea poporului prin educație și cultură sistematică.

§. 3. — Societatea va nizu să-și edifice o casă proprie corespunzătoare și lângă ea un pavilion de vară pentru jocul și petrecerile tineretului, iar până atunci de Casă culturală va servi școala sau altă casă potrivită.

§. 4. — De mijloace vor servi;

a) O sală de cetire, provăzută cu sfântă Biblie, cu sfântă cruce, cu icoane sfinte, cu tablourile MM. LL. Regale, ale Domnitorilor Țării Românești, ale bărbaților mari ai neamului și ale Fruntașilor comunei, cu o bibliotecă cu jurnale și reviste etc. etc.

În această sală se vor ține în zilele și orele fixate de comitetul societății șezători de cetire, conferințe populare, cursuri pentru analfabeți, probe de cor bisericesc și limesc, recitări, teatru, jocuri naționale, petreceri, concerte, serbări naționale, cât și toate sedințele societății.

În sala de cetire se va așeza și o cutie de ajutor, pentru bolnavii, orfanii și văduvele sărace și un Muzeu cu bogățiile și frumsetile vechi și noi ale comunei.

b) Se va înființa o Reuniune de femei pentru înfrumșetarea bisericei și a cimitirului.

c) Se va înființa și o Reuniune de înmormântare.

d) Și cu timpul și o Bancă populară (cooperativă, consum) și alte așezăminte de bine obțesc.

§. 5. — Societatea în deplin înțeles cu consiliul comunal va nizu neîncetat:

a) Ca pe toți locuitorii comunei să-i însiruie de membrii ai societății și toți să respecte dispozițiunile acestor statute și toate hotărârile societății.

b) Cărciumele să fie închise în dumineci și sărbători toată ziua;

c) Ca petrecerile cu joc să se facă numai în sărbători și nici odată în cele patru posturi mari sau în zilele de post și petrecerile să țină numai până la miezul nopții.

d) Ca concesiuni pentru petreceri cu joc, concerte și teatre în comună să se dea numai la cererea și hotărârea acestei societăți.

§. 6. — Fondul societății constă din:

a) cotizațiile membrilor.

b) Veniturile petrecerilor și producțiilor societății.

c) Ajutoarele dela comună, biserică și bănci.

d) Donațiuni de ori ce fel.

§. 7. — Membrii societății sunt toți locuitorii de omenie ai comunei, începând dela etatea de 15 ani, adecă dela terminarea școalei primare și complimentare.

Membrii pot fi:

a) Fondatori, cari solvesc la fondarea societății cel puțin 100 Lei și anual 24 Lei.

b) Ordinari, cari solvesc anual câte 24 lei.

c) Ajutători, cari solvesc anual cel puțin câte 5 Lei.

d) Onorari, pe cari adunarea generală îi proclamă de atari pentru vrednicia lor. — Taxele de membri se solvesc în fie care an până la Sf. Petru. Cei cari nu-și achită taxa nici până la finea anului se eschid din societate și de la ori ce petrecere cu joc a tinerilor.

§. 8. — Drepturile tuturor membrilor sunt: că pot participa la adunările generale, la toate șezătorile de cetire, la conferințele, jocurile și

întrunirile de ori ce fel și la toate petrecerile aranjate de societate și pot ceti jurnalele și revistele societății în sala de cetire, iar acasă pe lângă revers de primire pot împrumuta cărți din biblioteca societății.

Membrii fondatori sunt membrii de drept și ai comitetului societății toată viața lor și au vot hotărîtor în adunările generale și pot fi aleși în comitetul societății.

§. 9. — Datorințele tuturor membrilor sunt:

a) Respectarea ordinii, curățeniei și a bunelor cuviințe în sala de cetire și în comună.

b) Cercetarea regulată a bisericei, cinstirea sărbătorilor și obiceiurilor comunei.

c) Respectarea acestor statute și a tuturor hotărîrilor societății;

d) Cercetarea cât mai deasă a salei de cetire și a întrunirilor din ea.

§. 10. — Pe lângă acestea, datorințele tinerimei, adică ale feciorilor și fetelor până ce se căsătoresc mai sunt;

a) a fi cuviincioși în vorbe și fapte.

b) a cerceta regulat biserica și cursul de catehizație care se va ținea în Dumineci și sărbători după vecernie, începând din postul Crăciunului până la Paști, când se va ține un examen de catehizație și tinerii cari s'au distins în învățatură și purtare se vor premia.

c) A juca la probele de joc și la petreceri pe rând cu toate fetele din comună.

d) În fruntea tinerimei va sta un vătav, un subvătav și un vornic, aleși de adunarea generală dintre șase feciori propuși de tinerii membri ai societății.

§. 11. — Membrii, cari vor călca dispozițiunile din §. 9. și 10, întâi vor fi admoniați de către președintele societății. În caz de repetiție vor fi dojeniți în fața comitetului societății și în caz de nouă repetiție a purtării lor necuviincioase, vor fi eschiși din societate și opriți dela orice întrunire, joc și petrecere de-a societății.

§. 12. — Adunarea generală ordinară a societății se ține în fiecare an odată și anume în ziua de Anul nou și va fi împreună și cu petrecere cu joc.

Adunări generale extraordinare se pot ține de câte ori găsește de lipsă comitetul societății sau 1/3 parte din totalitatea membrilor societății, indicând și motivul ținerii adunării.

Hotărîrile se aduc cu majoritatea voturilor celor prezenți.

§. 13. — Lucrările adunării generale sunt :

a) Examinează raportul general al comitetului societății.

b) Examinează socotelile pe anul trecut.

c) Votează bugetul pe anul nou.

d) Primește membrii noi și eschide pe cei necuviincioși.

e) numește membrii onorari.

f) Alege comitetul societății, pe vătavul, subvătavul și vornicul tinerilor pe vreme de câte un an.

g) aduce hotărîri asupra propunerilor făcute.

§. 14. — Comitetul societății care are să conducă și reprezinte societatea și să execute hotărîrile adunării generale se compune:

a) din membrii de drept, cari sunt preotul, învățătorul, secretarul, și primarul comunei, obligați și ei la plățirea cotizației anuale de 24 Lei.

b) din 8 membrii aleși de adunarea generală și anume: 4 dintre membrii căsătoriți, adică doi bărbați și două femei și 4 dintre membrii tineri necăsătoriți adică doi feciori și două fete, cari toți 8 trebuie să fie membrii ordinari.

§. 15. — Comitetul societății se constituie singur, alegându-și din sânul său:

a) Un președinte, care convoacă și conduce ședințele comitetului și ale adunării generale.

b) Vicepreședinte, ca substitut al președintelui cu aceleași drepturi.

c) Secretar, care conduce lucrările în scris.

d) Cassier, care încasează cotizațiile de membrii, taxele de intrare dela petreceri, ajutoarele, donațiile etc. și poartă toate socotelile de bani ale societății. Casierul nu poate face plăți fără știrea și semnătura președintelui. Orice numărare mai mare de 300 Lei, are să-l depună la bancă. De averea societății răspunde cu averea sa proprie.

e) Bibliotecar, care poartă evidența cărților bibliotecii, a jurnalelor și revistelor abonate și a muzeului societății și care împrumută membrilor cărți spre cetire, dar numai câte una pe timp de câte 4 săptămâni fără taxă iar pe timp mai îndelungat, pe lângă o taxă de 1 Leu de fiecare carte pe fiecare săptămână întârziată. — Dacă vre-un membru strică sau pierde vre-o carte împrumutată are să o plătească.

f) Doi economi, cari vor îngriji pe rând cu săptămâna de localul și mobilierul societății,

iar la petrecerile societății vor da mână de ajutor casierului.

§. 16. — Datorințele comitetului sunt:

- a) Să caute mijloace pentru ajungerea scolii societății.
- b) Să chivernisească averea societății și despre ea să prezinte socotelile adunării generale.
- c) Să întocmească bugetul anual.
- d) Să execute hotărârile adunărilor generale.
- e) membrii bărbați ai comitetului au să supravegheze, tot câte doi, săptămânal, ordinea curățenia și purtarea cuviincioasă a membrilor în sala de citire, la jocuri și petrecerile tinerimii.

f) Comitetul va ține pe an cel puțin șase ședințe ordinare, la intervale de câte două luni, iar extraordinare de câte ori e nevoie.

g) Comitetul designează și zilele orele și locul jocurilor de peste an al tinerilor și programa petrecerilor publice.

§. 17. — Comitetul este totodată și sfatul păcii în cazurile de neînțelegeri de orice fel dintre membrii. Cei ce nu se conformează hotărârilor aduse de comitet vor fi excluși din societate.

§. 18. — Comitetul aduce hotărâri și-si alege funcționarii cu majoritatea voturilor și numai dacă sunt prezenți cel puțin opt membrii.

Președintele votează numai când voturile pro și contra ar fi egale.

§. 19. — Modificarea acestor statute se poate face numai în urma unui conclud al adunării generale, convocată anume în acest scop și dacă sunt prezenți cel puțin două treimi din numărul total al membrilor societății și votează pentru modificarea statutelor cel puțin două treimi din membrii prezenți.

§. 20. — În cazul de desființare a societății toată averea ei trece în proprietatea bisericii ortodoxe române din comună.

§. 21. — Procesele verbale ale adunărilor generale, bugetul, socotelile anuale se anexează în fiecare an la rațiociniul comunei bisericesti ortodoxe române, trecându-se sub poziții speciale în inventarul general al rațiociniului și astfel se înaintează spre aprobare consistorială.

§. 22. — Statutele societății intră în vigoare în ziua votării lor de către adunarea generală constituantă. Statutele astfel votate se înaintează spre aprobare mai înaltă și V. Consistor

eparhial din Cluj, cât și institutului național „Casa culturii poporului” din București de sub președinția Altetei Sale Regale Principelui Moștenitor al României, spre întărire și investire cu datorie de conformare și pentru organele administrative civile

Convocare

Asociația clerului „A. Șaguna” — secția Cluj — la invitația preoțimei din partea Alba-Iuliei își va ține adunarea generală Luni 20 Oct. a. c. în Alba-Iulia. La această adunare se convoacă toată preoțimea eparhiei Clujului.

PROGRAM :

1. Dimineața la orele 8 serviciu divin în biserică încoronării.
  2. Predică ocazională de păr. Octavian Albani.
  3. La ora 10 deschiderea adunării și constituirea biroului.
  4. Rapoarte.
  5. Problema minorităților raportul preotului Ștefan Metes.
  6. Chestiunea Concordatului, raportul preotului Lucian Munteanu.
  7. Reforma agrară și biserica, raportul preotului Vasile Bârluțiu.
  8. Recăsătorirea preoțimei, raportul preotului Cornel Georgea.
  9. Organizarea tinerimii, raportul preotului Zaharie Man
  10. Propuneri
  1. Alegerea comitetului.
- Cluj, la 25 Sept. 1924.

Dr. Sebastian Stanca,
pres. secției.

Congresul preoților văduvi

Joi în ziua de 1 Oct. s'a ținut în Cluj congresul preoților văduvi din întreaga țară. Au luat parte peste 120 preoți cu delegații dela toți preoții văduvi din provinciile României mari. Congresul a fost deschis de asesorul consistorial Dr. Seb. Stanca cu o frumoasă cuvântare pe care o publicăm la alt loc al foii.

Preotul Aurel Georgea a făcut un raport amănunțit asupra situației preoțimei văduvite arătând toate motivele pro și contra acestei pro-

bleme. Lucrarea părintelui Georgea compusă pe baza unui studiu temeinic a fost aprobată în întregime de cei prezenți. La discuție au luat cuvântul preoții Dimitrie Popovici și N. Hogeș din Bucovina, Atanasie Gullie dela Buzău, Ion Buzdug din Borgo Suseni și alții. Congresul a constatat că motivele cari pledează contra recăsătoririi preoților nu au nici o bază reală nici din punct de vedere moral, economic și social, dar nici în măturile Sf. Scripturi. În consecință declară că problema recăsătoririi preoților văduvi este cea mai arzătoare pentru biserica noastră, fiind o chestiune vitală pentru toată biserica.

Congresul a votat în unanimitate următoarea moțiune:

1. Să se roage Sf. Sinod a rezolva favorabil cauza recăsătoririi în proxima ședință, în sensul propunerii făcute de comisiunea esmisă spre studiere, cu rezolvarea favorabilă a cauzei, neficsându-se anul vârstei, prin acordarea dispenzei din caz în caz din partea Episcopului Eparhial, numai la caz de neaprobare să poată apela la Sf. Sinod.

2. Să se înceteze persecuțiunile pe motivul recăsătoririi, cei despoiați de drepturi să fie re-integrați în toate drepturile lor de preoți.

3. Căsătoriile făcute legal civile sau și bisericești să se considere valide, fără retorziuni, cei recăsătorii numai civil să facă și căsătoria bisericească, ca să nu fie de pricină înaintea credincioșilor, în care caz concubinajul eo ipso s'ar desființa.

4. Congresul roagă forurile competente ca să resoalve această problemă grabnic și favorabil spre binele și progresul bisericii, a neamului și a Patriei.

Congresul a decis în sfârșit ca această moțiune împreună cu un memoriu bine motivat să se trimită tuturor factorilor cari pot contribui cu sprijinul lor la rezolvirea favorabilă a problemei acesteia.

ȘTIRI

Știre personală. P. S. Sa episcopul nostru Nicolae a plecat luni dimineața la Sibiu pentru de a lua parte la ședințele Consistorului metropolitan și ale fundațiunii Goșdu iar în săptămâna viitoare la ședințele congresului național bisericesc.

Rectificare. În memoriul eparhiei noastre publicat în numărul nostru trecut la pag. 6 s'a strecurat o greșală esențială. Și anume în coloana a doua la chestiunea comisiei de arbitraj se va întregi pasagiul al cincilea astfel: „Episcopul prezident va fi ales de congresul naț. bis., iar membri câte 3 de fiecare eparhie, designați de fiecare din cele două eparhii, în proporția de 1—3 clerici și 2—3 mireni“.

* * *

Procesul studenților Ioan Moța și Leonida Vlad s'a desbătut în 26 Sept. a. c. înaintea curții cu jurați de pe lângă tribunalul Ilfov din București. Ședința a durat ziua întreagă, iar verdictul s'a adus abea noaptea la ora 3. Acuzății, apărați de avocați, profesori și studenți, au fost achitați.

* * *

Institutul nostru teologic s'a deschis în ziua de 1 Oct. a. c. S'a oficiat serviciul divin din partea asesorului consistorial Andrei Ludu, fiind prezenți P. S. S. Episcopul Nicolae, asesorii consistoriului, corpul profesoral și elevii. După serviciul divin d-l A. Ludu, în calitate de director substituit a ținut o frumoasă cuvântare în care aduce elogiul P. S. Sale pentru munca grea depusă pentru înființarea acestui seminar, iar elevilor dându-le instrucțiunile necesare pentru ordinea și disciplina din institut.

A vorbit apoi P. S. Sa episcopul nostru arătând jertfele uriașe reclamate de înființarea institutului și dând sfaturi înțelepte roagă pe toți profesorii și elevii deopotrivă să muncească cu zel și însuflețire pentru marea operă a consolidării bisericii și patriei, la care sunt chemați în primul loc preoții noștri și în serviciul căreia noul nostru institut are să fie unul din focarele cele mai pronunțate de lumină. Corpul profesoral alcătuit din bărbați valoroși, cu pregătiri frumoase și multă dragoste de muncă deoparte, iar elevii elementele cele mai bune cu pregătire temeinică, ne dau garanție că la acest institut se va depune o muncă din cele mai prețioase spre binele bisericii, a neamului și a patriei.

Sâmbătă în 4 Octombrie a fost onorat institutul nostru de vizita d-lui ministru de Culte Alexandru Lapedatu. Domnul ministru a rămas plăcut impresionat de cele văzute asigurându-ne că nu va lipsi acest institut de sprijinul binevoitor al Domniei Sale pentru ca să-și poată împlini misiunea care i-se reclamă.

Monumentul lui Gh. Barițiu din Sibiu a fost scos din curtea caselor Asociațiunii și așezat în parcul orașului Sibiu. Desvelirea din nou a acestui monument s'a făcut Duminecă în 5 Oct. în cadrul unor serbări deosebite.

* * *

Mausoleul dela Mărășești a fost sfințit și inaugurat pe lângă festivități deosebite Duminecă în 28 Septembrie.

S'a sfințit cripta neamului, care a fost zidită de Societatea femeilor ortodoxe prin colectă publică. În această criptă s'au strâns osemintele vitejilor căzuți în glorioasa luptă dela Mărășești. Cripta are 12 încăperi. În cripta centrală s'au îngropat osemintele alor 600 de eroi, având deasupra lor pe generalul Eremia Grigorescu. Lângă acesta e așezat cosciugul preotului Ionescu Cazacu, ale cărui mâni au rămas neputrezite. Cosciugul de sticlă este expus spre vederea publicului. Multă lume s'a închinat înaintea acestor mâni sfințite de D-zeu. Jur împrejurul acestei cripte mai sunt 4 cripte pentru 4 generali iar în alte 8 cripte mai mici sunt îngropate osemintele alor zece eroi necunoscuți.

Cripta a fost sfințită cu mare alai din partea episcopului militar Teculescu și episcopul Buzăului. Un public de peste 5000 de oameni a luat parte. Eparhia noastră a fost reprezentată de d-l asesor Dr. Seb. Stanca. S'au ținut cuvântări înflăcărâte.

* * *

Patriarhul Ierusalimului în România. În ziua de 24 Septembrie a sosit în portul Constanța cu vaporul „România” patriarhul Ierusalimului, Damianos. La debarcader îl steptau. Prea S. Sa mitropolitul Ierusalimului Dozideos și Ilarie, episcopul Constanței precum și autoritățile civile și militare. După o scurtă ședere în orașul Constanța, patriarhul a plecat spre București, invitat de Maiestatea Sa Regele. La sosirea în gara de Nord înaltul prelat al bisericii ortodoxe, a fost primit în salonul de recepție al familiei regale de cătră I. P. S. Lor mitropolitul Primat dr. Cristea, Bălan mitropolitul Ardealului, Pimen al Moldovei, de d-l Lăpădat ministrul cultelor, și de numeroși reprezentanți ai clerului ortodox ai Capitalei. Mitropolitul Primat al României a întâmpinat pe patriarhul Damianos cu următoarele cuvinte: „Biserica ortodoxă română se simte foarte fericită de a avea în mijlocul său pe păzitorul Sf. Mormânt dela Ierusalim. Rog pe bunul D-zeu să te țină

fericit în mijlocul nostru, pentru ca să ne dai bunecuvântarea ta, părinte”. Vădit emoționat de primirea ce i-s'a făcut, patriarhul a răspuns: „Mulțumesc din tot sufletul pentru urarea și primirea ce-mi faci și rog pe D-zeu să dea sănătate regelui vostru și prosperitate poporului român”. După aceasta oaspeții s'au îndreptat spre Mitropolie, unde au fost găzduiți.

Nr. 6070

3—3

CONCURS

Consistorul eparhial ortodox român, din Cluj, publică concurs pentru următoarele burse și ajutoare:

1. Patru burse de câte una mie Lei, pentru studenții de liceu din tractele Abrud și Câmpeni, și un ajutor de 200 Lei pentru un ucenic meseriaș din aceleași tracte, — din fundațiunea Dumitru Manovicu.

Vor fi preferiți cei-ce poartă numele fondatorului și sunt înrudiți cu el.

2. Una bursă de 560 Lei din fundațiunea Dr. Ioan Popescu și fiul său Zeno, pentru un tânăr ortodox român, care studiază la scoalele secundare din Reghin, și este de origine din Eparhia noastră. Vor fi preferiți cei înrudiți cu fondatorii.

3. Una bursă de 600 Lei din fundațiunea Cologea pentru studenții de liceu, originari din Abrud sau din munții apuseni.

4. Un ajutor de 140 Lei, din fundațiunea Teodor și Eudochia Cadar pentru un tânăr din comuna Stânceni, județul Mureș-Turda, care urmează o carieră industrială.

Cei-ce reflectează la aceste ajutoare sau burse își vor înainta cererile timbrate în regulă Consistorului eparhial până la 31 Octombrie 1924 însoțindu-le cu următoarele documente:

a) Atestat dela oficiul parohial competent că petentul este de religiunea ortodoxă română.

b) Un atestat dela direcțiunea școalei respective, despre cercetarea școalei în prezent.

c) Atestatul școlar dela finea anului 1923—1924.

d) Pentru ucenicii meseriași o dovadă de la primărie, despre calitatea lui de ucenic, vidimată și de oficiul parohial competent.

Cluj, la 22 Septembrie 1924.

Consistorul eparhial ort. român

Nr. 629t—1924

1—3

CONCURS DIN OFICIU

Pentru postul preoțesc din parohia de cl. I. Treznea tractul Unguras, devenit vacant prin renunțare, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul „Renasterea“.

Alesul va beneficia: de locuință în natură și supraedificate în condiție bună, grădină de legumi, 52 jugăre sesiune parohială, 2 vici cucuruz cu cocianul și 1 zi de lucru dela fiecare casă, venitele stolare îndatinate plus întregirile dela Stat.

Reflectanții la acest post își vor înainta în termenul deschis cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare să vor prezenta în parohie pentru a face cunostință cu credincioșii.

Consistoriul Eparhial.

Nr. 543—1924

1- 3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh al parohiei de cl. III. Vălcăul-unguresc din protopopiatul Huedinului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificatele necesare.

2. 17 jugăre pământ, restul până la 32 jug. e sub complectare prin ref. agrară.

3. Una vică (30 litre) grâu, săcară ori porumb sfărîmat în natură sau prețul pieței, dela fiecare familie (80 familii).

4. Venitele stolare îndatinate.

5. Lemne de foc.

6. Intregirea dela stat conform coalei B).

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișilor cuprinse în Regulamentul pentru parohii sunt avertați a se prezenta în parohie spre a predica, a cânta eventual a celebra și spre a face cunostință cu poporul.

Sebeșul-mare la 18 Septembrie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al tractului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop

Nr. 502—1924 prot.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Herepea cu filia Ozd, protopresbiteratul Murăș-Ludosului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea salariului dela stat:

2. Sesiune parohială 21 jugăre.

3. Ferdelă de cucuruz dela fiecare familie și zi de lucru, din cari 1/3 parte sunt ale cantonului.

4. Venitele stolare îndatinate.

5. Locuință în casa parohială, având supraedificiile economice necesare și grădină cu pomi.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat: iar pentru a face cunostință cu poporul se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a cânta ori celebra și predica, observând dispozițiile art. 33. din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludos, la 24 Septembrie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român, al Murăș-Ludosului în înțelegere cu oficiul parohial.

Romul Popa, protopop

Nr. 587—1924 pp.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II Giurcuța se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Renasterea.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Reflectanții își vor trimite cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopopesc, având după prealabila încunostințare a protopopului a se prezenta la biserică pentru a cânta, a predica eventual a celebra și a face cunostință cu poporul.

Sebeșul-mare, la 6 Septembrie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop